

BCU Cluj / Central University Library, Cluj

1924. évi december hó 7.
Évfolyam * 22-ik szám

Megjelenik havonta kétszer
Cluj—Kolozsváron, Strada
Regina Maria 36. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
1 évre - - - - - 75 Lei
6 évre - - - - - 40 Lei
NYESSZÁM ÁRA 3 LEI

AZ „ARANYKORSZAK” TARTALMA:

VALLÁS ÉS FILOZÓFIA

<i>Az ember helyreállítása</i>	355
<i>A fejlődés önhittség</i>	355
<i>Hogy teremtetett az ember?</i>	355
<i>Az ember helyreállítása az emberi tökéletességre</i>	356
<i>Visszajön a fiatal életereje</i>	357
<i>Amit a teozófia tanít</i>	359—360
<i>Igaz barátság</i>	362—364

HYGENIA ÉS EGÉSZSÉGÜGY

<i>Az alvásról</i>	358
------------------------------	-----

CSILLAGÁSZAT ÉS TUDOMÁNY

<i>Isten dicsősége az egekben</i>	365
<i>A naprendszer viszonylagos nagysága</i>	365
<i>Megfigyelés távcsővel egy fáról</i>	366
<i>A csillagok mérése</i>	366
<i>A Plejádok különös érdekessége</i>	367
<i>A tudomány véget vet vagy a háborúnak, vagy az emberiségnek</i>	361

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**„Aranykorszak
Naptár”**

1925. évre.

Megjelent a Julián és Gregorián egyesített naptár szerint.

Ára 15 lei

Megrendelhető az „Óratorony” könyvkiadó-hivatalától

CLUJ, Strada Regina Maria 36.

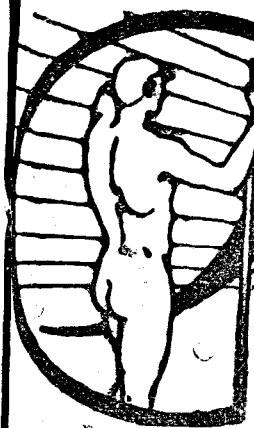
Naptár megrendelését sletve eszközölje, amíg a készlet tart.

Megjelenik minden második vasárnap
Strada Regina Maria 36. — Telefon 4-46

Felolós szerkesztő: Faluvégi Dénes

Előfizetési ára: egy éve 75 lei
fél évre 40 lei
egyes szám ára 3 lei
Csehszlovákiában egy éve 20 csehek

Levelezés és előfizetés e címre küldendő
Str. Regina Maria 36. „Aranykorszak”
Cluj—Koloszvár

Frankforter Zeitung

A TÉNY-, A REMÉNY- ÉS A MEGGYŐZŐDÉSEN ALAPULÓ FOLYÓIRAT

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP. * * * * *

II. Évfolyam.

1924. December 7. vasárnap

22. szám

AZ EMBER HELYREÁLLÍTÁSA

J. F. Rutherford bíró rádióelőadása

AZ EMBER legnagyobb tanulmánya ő maga. A modernisták azt mondják, hogy az ember a fejlődés műve. A fejlődés elmélete ésszerűtlen és lényeges bizonyítékok híján van. Egészben véve az emberiség története azt mutatja, hogy az ember szellemileg tett ugyan némi előhaladást, azonban erőcsüleg és testileg lényeges előhaladás nem történt. Különös volna azt mondani, hogy minden haladás vagy fejlődés akkor volt, mielőtt az ember történetet kezdett csinálni, azóta pedig semmi. Az evolúcionista azt állítják, hogy az ember alacsonyabb rendű állatból fejlődött ki, hogy hosszú évkorszakokkal ezelőtt az ember ősei majmok voltak, azonban az összekötő kapcsot vagy tagot az ember és a majom között sohasem találták meg és nem is fogják soha megtalálni, mert az összekötő tag nem is létezett. A fejlődés elmélete az emberek véleményére van alapítva. Az ember véleménye pedig mindenről megbízhatatlan, hogyha ezt a véleményt smert igazságok nem támogatják, amelyek tekintetében nem lehet kétség.

A fejlődés, Istennek a mindenható Teremtő létezésének tagadása és teljes megtagadása az Ő ígérének, a Bibliának. Előző előadásomban felsoroltam azokat a bizonyítékokat, amelyek minden kétséget kizáróan igazolják, hogy a Biblia az Igazság, isteni ígérete pedig az ember elméletei ellene mondanak Isten ígérének, akkor egészen bizonyosnak lehetünk benne, hogy az elméletek hamisak és nem eredményesek komoly figyelemre.

A FEJLŐDÉS ÖNHITTSÉG

Önhittség vezette el az embert a fejlődés elméletéhez. Az ember részéről nagyravágyás, a saját bölcsességével való kérkedés a fő oka annak, hogy ez elméletet tanítják. A fejlődés hívei tudósoknak, vagyis nagy tudású és bölcsességű férfiaknak nevezik magukat. A Biblia ilyen emberekről és ezekről vonatkozólag azt írja, hogy bölcsességük

bolondság Isten szemében (1 Kor. 1:20). A Szentírás továbbá azt mondja, hogy a bölcsesség kezdete az Isten tisztelte, és azoknak, akik Ő tisztelik, meg fogja mutatni az Ő tervét. (Zsolt. 25:14) A fejlődés tanítója nem tisztelheti Jehovát, mert ő megtagadja úgy Jehovát, mint az Ő ígését. Ezért nem lehet Ő tőle elvárni, hogy megértse és értékelje Jehova elrendezését.

A modern embernek lehet több tudása, mint amennyi volt a régi embernek, azonban ami a mély bölcsességet illeti, senki sem fogható Mózeshez, Salamonhoz vagy akár Shakespeare-hez. Sokan e modern bölcs férfiak között, akik modernistáknak nevezik magukat, és akik a Biblia hirdetőinek és tanítóinak mondják magukat, a Biblia legnagyobb ellenségei. Hasonlóképpen csaknem valamennyi felekezeti papjai egy helytelen elméletet tanítottak, amely ha igaz volna, úgy azt mutatná, hogy Isten ellenség és nem a szeretet Istene. Tévesen azt tanítják, hogy Isten halhatatlannak teremtette az embert. Ő tudta, hogy vétkezni fog és előre gondoskodott hogy örökösen kintozzék kéntüzes tóban, melyet ők pokolnak neveznek. Emberek, akikben van némi értelem és igazságérzet, arra a következtetésre jutottak, hogy ha a Biblia ilyen ellenséges tanokat támogat, akkor nem sokat törődnek, hogy megismerjenek valamit Isten vagy az Ő Ígését illetően. Ez okból nagyon kevesen tudtak valamit Jehovát vagy az Ő Ígését illetően. Ezen előadás sorozatnak egyetlen célja, hogy ösztönözzék az embereket a Biblia tanulmányozására és hogy megtanulják Isten igaz tervét az emberiség végső megáldására.

HOGY TEREMTETETT AZ EMBER?

Az ember eredetére vonatkozólag a Biblia azt mondja, hogy: „Teremté tehát az Isten az embert az Ő képére” és „hasonlatosságára” (1. Mózes 1:27, 5:1). Hogy az ember tökéletesnek teremtett, két határozott bizonyítékunk

van: 1) A Biblia azt mondja, hogy Isten minden teremtése tökéletes (5. Mózes 32:4), és 2) az ember Isten képére és hasonlatosságára teremtett, aki mindig tökéletes volt. A négy isteni alaptulajdonság: igazság, bölcsesség, szeretet és hatalom. Az első embernek, aki az Úr hasonlatosságára teremtett, megadták e tulajdonságok, ezért volt Istenhez hasonlatos. E kifejezés: kép, hasonlót, hasonlatosságot, hasonlóságot jelent. Ezért az ember látható képe volt a mindenható Teremtőnek. Tudjuk, hogy az ember természetére nézve nem hasonlított Istenhez, mert az ember szervezete testi, Istené pedig szellemi. — (1 Kor. 15:45; Zsid. 1:3) Isten hasonlatosságára való teremtés azt jelenti, hogy az ember tökéletes szervezetet kapott, és hogy szellemi képességei Jehováéhoz hasonlítottak. Tehát a tökéletes emberben szintén meg volt az igazság, bölcsesség, szeretet és hatalom egyensúlya. Még a mai tökéletlen emberben is meg vannak bizonyos mértékig ezek a tulajdonságok.

Az ember a föld kormányzójának teremtett és erőt és tehetséget kapott, hogy létrehozza az ő fajtáját, és hogy megtöltse a földet az ember fajtával. Isten kifejezte az ő akaratát az embert illetően, amely kifejezett akarat Isten törvényét alkotja az emberre vonatkozóan. Ez a törvény eltiltotta az embert bizonyos felsorolt dolgok fogyasztásától. Megsértésére halálbüntetés lett kiszabva. Hogyha az ember engedelmessé vált volna a törvénynek, úgy sohasem következett volna be a halál. Isten tudta, hogy az ember ezt az utat fogja választani, azért ez eshetőségekre számítva csinálta meg az ő tervét. Tervbevette, hogyha az ember nem fog vétkezni, akkor tökéletes, boldog fajtával fogja megtölteni a földet, mely dicsősége lesz Jehovának, ha pedig vétkezik, úgy viselnie kell a következményeket. Isten aztán szereteténél fogva intézkedett idejében az embernek halálból való megváltása iránt, hogy megszabadítsa és teljes alkalmat adjon neki, — miután teljes tapasztalatot szerzett — hogy engedelmessé váljon Teremtőjének és éljen.

AZ EMBER HELYREÁLLÍTÁSA AZ EMBERI TÖKÉLETESÉGRE

Hogyha az ember helyre lesz állítva, akkor mire lesz helyreállítva? Helyreállítani, annyit jelent, mint visszahozatni az eredetileg elveszett állapotba. Hogyha a modernistáknak igazuk van abban, hogy az ember majom volt, akkor a helyreállítás azt jelenti, hogy az emberek kellő időben megint majmok lesznek. Ellenkező esetben pedig, hogyha az ember tökéletesnek teremtett és bűn folytán vesztette el a tökéletességét és a mint a Biblia bizonyítja, hogy helyre lesz állítandó, — akkor az ember emberi töké-

letességre fog helyreállítatni. Ez utóbbi az igazság.

A tökéletes Ádám nem nemzett gyermeket. Az első gyermeket Ádám akkor nemzette, mikor már kimondatott rá a halálos ítélet és mikor a büntetés végrehajtása már megkezdődött. Ebben az időben ő tökéletlen volt, ezért nem tudott létrehozni tökéletes utódokat. Ádám gyermekei tehát természetesen tökéletlennek születtek és mivel tökéletlen teremtésnek nem lehet joga az örök életre, ebből következnek, hogy mindazok, akik születtek, bűnösöknek születtek, akik ki vannak téve a halálnak. Az Írás pontosan ezt tanítja, mert olvassuk: „Ime én vétekben fogantattam és bűnben melengetett engem az anyám“ (Zsolt. 51:7) „Annakokáért, mikép egy ember által jött be a világra a bűn és a bűn által a halál és aképpen a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenkét vétkezett.“ — Rom. 5:12.

Váltságdíj teljesen megfelelő árat jelent; jelent egy fizetett árat, amely pontosan megfelel annak, amit a törvény mást illetően megkövetelt. Az ember Jézus Krisztus amikor a földön volt, teljesen hasonló volt Ádámmal, amíg ő teljesen bűnnélküli állapotban volt. Isten szeretete gondoskodott róla, hogy az ember Jézusnak meg legyen előjoga, hogy adja az ő emberi életét váltságdíj vagy megfelelő díj, hogy ez esetben Ádám és ivadékaik megváltassanak, mert Jézus készségesen alávetette magát Isten akaratának és odaadta életét, hogy az ember élhessen (János 10:10, Máté 20:28) Isten feltámasztotta halottaiból nem mint embert, hanem mint isteni teremtést, és mindenki másnál magasabbra helyezte Őt és reáruházta a hatalmat az emberiség helyreállítását illetően. (Filippi 2:5-11; Máté 28:18) Ily módon Isten törvénye elégtelent kap azáltal, hogy Jézus tökéletes ember volta helyettesíti Ádám tökéletes emberi voltát. Mivel Ádám volt az egész emberiségnek az atyja, ezért Jézus halála váltságdíjat szolgáltat az egész emberiségért. — Rom. 5:18.

Azon időtől fogva, hogy Jézus halottaiból föltámadt és a mennybe ment, az Ő országa teljes felállításáig, az Írás azt mutatja, hogy Isten Jézus által választja és fejleszti ki az Ő egyházát. Krisztus második eljövételének célja, hogy magához vegye az egyházat és hogy helyreállítsa az emberiséget arra az állapotra, ami elveszett. (Ján. 14:1-4) A helyreállításra nézve mondja Szt. Péter: „Eljövjenek a felüdülésnek idei az Úrnak szinétől, és elküldje a Jézus Krisztust, aki néktek ereire hirdettetett, kit az égnek kell magába fogadnia mindazidőig, miglen ujjáteremtettek mindenenek, amikről szólott az Isten minden Ő szent prófétájának szájak által eleitől fogva. Mert Mózes mondotta az atyáknak: Prófétát támaszt néktek az Úr a ti Istenetek

ti atyátokfiai közül, azt hallgassátok mindenben, amit csak szólánd néktek. Lészen pedig, hogy minden lélek, amely nem hallgatandó arra a prófétára, ki fog irtatni a nép közül". — Csel. 3:19-23.

Ebben van a bizonyíték, hogy az Urnak hatalma van a helyreállításra és helyre is fogja állítani az engedelmes embereket. Ez azonban ez a helyreállítás nem szól mindenkire, akár akarja, akár nem. A helyreállítás mindenkinek felajánlatot, és mindenkinek megadatik, akik elfogadják az intézkedéseket. Ebből tehát az következik, hogy az emberiség megpróbálása vagy megítélése közelében meg kell e'özze a helyreállítási állásokat. Ezért írta Szt. Pál: „E tudatlanság tehát azért elnévén az Isten, mostan pártolva az embereknél, mindenkinek mindegyikre, hogy megtérjenek. Mivelhogy rendelt egy napot, melyen megítéli a föld kerekességét igazságban egy férfiú által, kit arra rendelt, bizonyosságot tévén mindenkinek, azáltal, hogy feltámasztá őt halottaiból. — Csel. 17:30-31.

A HELYREÁLLÍTÁSI HATALOM JÉZUSRA VAN RUHÁZVA

A nap itten egy időszakot jelent, más szent iratok helyek szerint Krisztus ezeréves uralmát, mely idő alatt mindenkinek meg lesz adva az alkalma az élet elnyerésére. Miután minden ember meg lesz próbálva és megítélve, ésszerű a feltevés, hogy azok, akik a földön élnek akkor, mikor Krisztus megjelenik az ítéletet, először fognak megítéltetni. Ez az, amit Szt. Pál Isten szándékának jelentett ki, hogy Jézus Krisztus által fogja élők és holtakat megítélni az ő megjelenésekor és az ő országa idején. (2. Tim. 4:1) Miután Péter apostol világosan megmondja, hogy azok, akik nem fognak engedelmeskedni, ki fogják irtatni és nem lesz többé alkalmuk, azok pedig, akik engedelmeskednek teljesen helyreállítatnak és élni fognak, ebből következik, hogy mindenki meg fog próbáltatni a megítélt sorrendben. Ekkor mondotta Jézus: „Mindazok, akik a koporsókban vannak, meghallják az Ő (Jézus) szavát és kijönnek." (Mat. 5:28-30). Ennek megerősítését jelenti Szt. Pál, hogy lesz a halottaknak feltámasztása, mind az igazaknak, mind az igaztalannak egyaránt." — Csel. 24:15.

Az Írás azt mutatja, hogy Isten mindenkit prófétá által megjövendölte az emberiség helyreállítását. Huszonnégy ilyen prófétát említi még pedig: Énoch, Jákob, Mózes, Sámuel, Jób, Dávid, Salamon, Ésaia, Jeremiás, Mikkiel, Dániel, Hoseás, Jónás, Jóel, Abdiás, Amos, Náhum, Habakuk, Sofonias, Aggeus, Jeremiás, Malakiás és Keresztelő Szt. János. Huszonnégy tanúnak e hosszú sora, akik Jézus sugallatára beszéltek, elegendő kelte, hogy legyen minden józan gondolkozá-

su ember előtt tisztázni a szóban forgó kérdést. Valamennyien megjövendölték az ember helyreállítását. Sokkal bölcsőbb és ésszerűbb volna, ha az emberek elfogadnák Isten e huszonnégy tanujának a bizonyosságát, mint sok theologiai professzornak a bizonyosságát, akik magukat tudósoknak nevezik, s akiknek haladó elméletei sem az ésszerűség, sem a biblián nem alapulnak.

Az idő nem engedi meg, hogy mindezek tanubizonyosságát idézzük itten, de felhívom a figyelmet egyesekre és kívánatra szívesen szolgálak a többiekkel is. Jób pátriárka egy próféciái könyvben leírja a nyomoruságos állapotot, amelyben most az emberiség selymölódik. Megmutat egy elnyomott, elgyötört emberfajtát, azután a Próféta, amikor leírja a nagy megváltót, mint egyet ezer közül, aki az emberrel van, hogy megmutassa neki az igazságosság utját, azt mondja: „És az Isten könyörül rajta és azt mondja: Szabadítsd meg őt, hogy ne szálljon a sirba." A Próféta azután feljegyzik az ember feleletét, aki annak a ténynek a tudomására jut: „Váltságdíjat (Megváltót) találtam." Mi lesz ennek a hatása arra az emberre nézve, aki engedelmeskedik a Megváltónak? A Próféta megfelel erre: „Akkor teste fiatal erőtlől duzzad, ujrakezdi ifjúságának napjait. Imádkozik Istenhez és Ő kegyelmébe veszi." (Jób. 33:24-26) A férfi teste fiatalabb lesz, mint a gyermeke és ujrakezdi ifjúságának napjait, akkor aztán boldog teremtés lesz.

VISSZAJÖN A FIATAL ÉLETEREJE

Ésaia próféta, mikor az Úr és az Ő áldásainak eljövételéről beszél, azt mondja a nyugó teremtésnek: „Legyetek erősek, ne féljete, ime jó az Isten . . . és megszabadít titeket. Akkor a vakok szemei megnyílnak és a süketek fülei megnyílnak, akkor ugrándoz, mint a szarvas a sánta és ujjong a néma nyelve." Ésaia. 35:5-6.

Isten egy másik prófétája ezt mondja: „Mert orvosságot adok néked és gyógyítalak a te sérüléseidből. (Jer. 30:17) Majd ismét: „Meggyógyítom őket és megmutatom nekik a békesség és hűség kincseit." (Jer. 33:6) És akkor nem mondják majd az emberek: „Beteg vagyok; a nép, amely benne lakozik, bünbocsánatot nyer." (Ésaia 33:24) Majd ismét mondja a próféta: „És kiki nyugszik az ő szülője alatt és az ő fügefája alatt, és senki meg nem rettentti őket, mert a seregek Urának szája szólott; „Mert minden nép a maga Istenének nevében jár és mi is a mi Urunk Istenünk nevében járunk örökkön-örökké." (Miklás 4:4-5) Nem fognak félni, sem a betegségétől, sem a haláltól.

Akkor felkiáltnak majd az emberek: „Áldjad én lelkem az Urat és el ne feledkezzél semmi jótéteményéről, aki megbocsátja minden bünödet, meggyógyítja minden betegség-

gedet. Aki megváltja életedet a koporsótól, kegyelemmel és irgalmassággal koronáz meg téged. Aki jóval tölti be a te ékességedet és megújul a te ifjúságod, mint a sasé!" (Zsoltár 103:5) Ezzel összhangban mondja Jézus: „Bizony-bizony mondom néktek, ha valaki megtartja az én beszédemet, nem lát halált soha örökké; „És aki csak él és hiszen énbennem, az soha nem fog meghalni. Hiszed-e ezt? (Ján. 11:26) Majd ismét mondja: „És az Isten eltöröl minden könnyet az ő szemeikről és a halál nem lesz többé, sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak.“ — Jel. 21:4.

Isten ítéletei bizonyosak. Ha kimondotta, hát meg is fogja valósítani. Idejében helyre fogja állítani az embert, és otthonát igazi paradicsommá teszi.

Ha az ember helyre lesz állítva az ember tökéletességre, akkor ismét Isten hasonlóságában lesz. Teljesen igaz lesz az ő embertársaival. A tudás, mellyel rendelkezni fog, teljesen az isteni szabálynak megfelelően lesz az ember által alkalmazva, és ezért bölcs lesz. Az ily módon helyreállított emberben meglesz a bölcsesség, igazság, szeretet és hatalom kellő egyensúlya és ismét Isten képe és hasonlatossága lesz.

AZ ALVÁSRÓL

HA VALAKINEK fáj a feje, ha emésztési zavarai vannak, ha gyakran meghül, vagy állandó kimerültséget érez, akkor felvetheti ezt az egyszerű kérdést: Alszom-e nyolc órát minden éjjel? Bár jelentéktelennek látszik a kérdés, a felelet mégis rávezet az egészségi zavarok tulajdonképeni okához.

Az elegendő alvás fontos, mert ez a mi épülésünk ideje. Alszunk, hogy pihenhessünk; az alvás alatt épülnek újjá és állítatnak helyre a szövetek, a napközbeni kifáradás és kimerülés után.

A test sejtekből áll, a sejtek csoportja alkotja a szöveteket és a szerveket. Ezek a sejtek és szövetek állandóan kopnak, és összeomlásuk és elpusztulásuk után belevettettek a véráramba, hogy a bőrön, tüdőn és kiküszöbölési szerveken eltávolíttassanak. Minden gondolat, minden mozdulat, kopással és elhasználással jár. Minél nehezebb a munka, akár agy-, akár szemmunkáról van szó, annál gyorsabban törnek le ezek a sejtek és annál gyorsabban telik meg a vér ilyen mérges termékekkel. Hogyha élni akarunk, akkor ezeket a degenerált sejteket vagy ki kell javítani, vagy ujjakkal kell helyettesíteni. E javítási munka egy részét elvégzi a táplálék, melyet megeszünk és a levegő, melyet beszívunk, és nagyrészt az alvás ideje alatt megy végbe az újjáépítés munkája. Akkor állítatjuk helyre a nap folyamán elfogyasztott erő és energia.

Láthatjuk tehát, hogy nagy dolog az, ami az alvás alatt elvégzendő, és ugyancsak helyes dolog, ha a testnek elég időt adunk ennek az elvégzésére. Ha nem kap elég időt, úgy a helyreállítás és újjáépítés folyamata nem lesz teljes. Az eredmény bágyadság lesz csökkent munkaképességgel és lepadt ellenállási képességgel; és tudott dolog, hogy gyenge ellenállási képesség mellett nagyon ki vagyunk téve a betegségek támadásainak.

Az alvás idejének a hossza egyénenként változhatik, azonban a hajszolás és túlekedés, a megerőltető munka, az izgató játék e korában nem kevesebb mint nyolc óra szükséges egy

nap alatt okozott veszteségek pótlására. Adunk-e testünknek éjjel elég időt arra, hogy elvégezze a kijavítás és újjáépítés munkáját? Ha nem, akkor az egészség bankjában tulterheljük folyószámlánkat és biztosan bekövetkezik a katasztrófa. A vészjelzők lehetnek fejfájás, emésztési zavarok, székrekedés vagy a folytonos bágyadság érzete.

Ha eleget alszunk, úgy frissen és kipihennev ébredünk. Azonban ha a felébredéskor fáradtak és kedvetlenek vagyunk, úgy az alvás nem volt elegendő. Próbáljuk meg egyszer. Feküdjünk le néhány órával korábban; és ha lehetséges aludjunk, amíg kipihennev és felfrissülve ébredünk fel. Ha a testnek elég ideje volt a munkája elvégzésére, akkor ezt megtudjuk. Nem fogunk kivánni több alvást.

A jó alvásnak egyik legjobb elősegítője egy jól szellőzött szoba. Szükséges az elegendő világosság, meleg ágyruha, és a nyitott ablak. Ez lehetővé teszi a test által kiválasztott mérgek eltávolítását és egyidejűleg a friss levegő beáramlását.

Ha valami oknál fogva az álmom nem jön magától, természetes uton, hanem elő kell idézni a lefekvés előtt egy meleg fürdő vagy egy gyors séta gyakran csudákat fog művelni. Néha jó egy könnyű kis vacsora a lefekvés előtt, mert az üres gyomor gyakori oka az álmatlanságnak. Azonban amit ilyenkor eszünk, az legyen egyszerű és könnyen emészthető. Egy pohár meleg tej, egy csésze kakaó vagy csokoládé egy-két darab kétszersülttel teljesen elegendő.

Akik félnek az álmatlanságtól, kerüljék az ezt előidéző dolgokat. Izgalmas regény vagy szindarab, túlságos dohányzás vagy kávéivás vagy nehéz vacsora közvetlen lefekvés előtt gyakran akadály a elalvásnak.

Határozzuk el, hogy alvás dolgában helyesev fogunk eljárni önmagunkkal szemben. Adjunk módot a testünknek, hogy segítsen magán. A jutalom lesz: jobb egészség, nagyobb ellenállási képesség és megnövekedett munkaképesség.

A USZTRIÁBÓL a napokban egy *John Cordes* nevű tanár látogatta meg városunkat s párszor előadást tartott a teozófia elméletéről vallásbölcseleti alapon. Ezért s főleg mert olvasóink közül egyesek kérdést intéztek Szerkesztőségünkhöz a teozófia tanításait illetőleg, jónak láttuk rövid áttekintést nyújtani a teozófia elméleti tanításáról.

A teozófia a spiritualista elméleteknek egyik ága. Bár kimondottan nem foglalkozik szellemidézéssel s azon eszközöket, melyeket a spirítisták igénybe vesznek (asztalkopogtatás stb.) mint céljai szolgálatára meg nem felelőt kikapcsolja érdeklődésének a köréből, azonban ugyanazon az elméleti területen operál, mint többi fegyvertársai: a spiritizmus, okkultizmus, mezerizmus, svéden borgianizmus stb. stb. Mindannyian egy forrásból táplálkoznak, csupán abban különböznek egymástól, hogy szellemi készletük magukhozvételére más és más eszközöket használnak. Közös vonásuk, hogy a pogány, továbbá az u. n. „keresztyén“ s főleg a hindu bölcseletből szedik össze elméleteiket s a Biblia által tanított megváltást, melyet Jézus végzett értünk, lehetetlennek s mi több nevetségesnek tartják. Tagadják, hogy az ember Istennek közvetlen teremtménye volna s így természetesen tagadják a bűnbeesést, a megváltást s ez utóbbinak logikai következményét — az ember helyreállítását.

Am álljanak itt egyes tanai, amelyeket a teozófia az emberiség boldogságára és megáldására vonatkozólag, mint egyedüli lehetőséget állít elénk

A TEOZÓFIA NEM ISMER SZEMÉLYES ISTENT

A teozófia azt tanítja, hogy az egész világ-mindenségben megnyilatkozó élet az isten, akinek mi mindnyájan részesei vagyunk a legkisebb mikroorganizmustól egészen az arkangyalig. Egy öntudatos Lényt, aki értelmi és lelki tulajdonsággal van felruházva, egy szerető édes Atyát, akiről azt tanította Jézus, hogy meghallgatja leghalkabb imáinkat is, aki részvétellel van irántunk, aki egy böles tervet dolgozott ki az emberiség megáldására nézve, a teozófia nem ismer. Ennélfogva tagadja tehát, hogy őt Isten teremtette volna. Az ember létrejöveteléről ennyit mond csupán: „A szellem leszáll az anyagba s ebből származnak az értelmi rendek s köztük az emberiség“. A világegyetem általa elképzelt istenségéből fakad az élet. Az élet kezdetéről is némán hallgat s csupán azt engedni sejtetni velünk, hogy örökre voltunk és leszünk, mert az elveszés, illetőleg a halál szerinte egy teljesen lehetetlen fogalom. Mikor mi halálról beszélünk, ugyanakkor mi csak egy új életformába költözünk át — mondja a teozófia. Ez elmélet szerint tehát halál nincs. (Mily nagyszerűen érvényesül itt is a Sátán eredeti hazugsága: „Nem haltok meg!“) Az istenségből ugymond csak ismeretszerzés céljából lépünk át a földi lét küszöbét, mihelyt azonban a szükséges tapasztalat

és ismeret birtokába jutottunk, átköltözünk a szellemvilágba.

A teozófia tanítása szerint előbb, mint az istenség: egy része magasabb szellemi fokon élünk s emberi „burokba“ csak a fent említett okok miatt születünk meg. S minél több ideig élünk e sártekén, annál inkább gratulálhatunk önmagunknak, mert az annak a bizonyítéka, hogy megelőző szellemi állapotunkban, szóval emberi létünk előtt „jó fiúk“ voltunk, míg hogy ha korán odahagyjuk ez árnyékvilágot, annak a jele, hogy előbbi életünkben „rossz fát tettünk a tűzre“ s így nem részesülhetünk abban a drága előjogban, hogy élvezzük nagyszerű eredményeit a „civilizációnak“, amely milliók lemeszárulásában, elnyomásában stb. jut kifejezésre.

Bár a gyilkolás gondolatától irtózik, mindazáltal azt a többi „ismert“ tapasztalatokkal együtt, mint hasznos tapasztalati oktatást könyvel el, mert úgymond ezeket a tapasztalatokat értékesíteni fogjuk majd embertársaink hasznára, amikor újból megszületünk.

Mert jól jegyezd meg kedves olvasó: mi állandóan születünk, jobban mondva vándorolunk egyik helyről a másikra. Ha itteni földi időzésünk alatt nemes gondolatokat termeltünk ki agyunkból, úgy egy jövő megszületéskor (emberré levés alkalmával) úgy lépünk fel itt, mint magasabb intelligenciájú és képzettségű egyének, akik mások tanítására és nevelésére fogunk vállalkozni.

MI TÖRTÉNIK AKKOR, HA MEGHALSZ, ILLETŐLEG ÁTKÖLTÖZÖL A SZELLEMVILÁGBA

Ha itt e földön kellő tapasztalatban már részesültél — amelynek ugyan semmi hasznát sem vehetnéd, mert nem az „én“, az egyéniség él tovább — úgy egy időre átmegy a szellemvilágba szórakozás, jobban mondva üdülés céljából. Az ottani tartózkodásod annyival hosszabb vagy rövidebb időtartamu, amint jól vagy rosszul viselted magad ezen a földön, vagyis amennyi erkölcsi és értelmi erőt gyűjtöttél magadnak. Ha időd lejárt, a szórakozásnak vége s te újból a földön találsz magad. Most azonban olyan emberi testben fogsz megszületni, amely alkalmasabbá tesz téged a már gyarapodott képességeidnek a kifejlesztésére. Ahányszor megszületsz, annál jobb ez rád nézve, mert a tökéletesség felé haladsz, bár a születésed úgy is van feltüntetve, mintha ez „bukásod“ volna. Hogy mikor lesz e körforgásodnak vége, az bizonytalan. Amint az elektronok egy mag körül forognak állandóan, úgy forogsz te is körből-körbe, míg végül a Nirvánába, az istenségbe jutsz sok-sok küzdelem után, mert amíg oda-juthatnál, legalább nyolcszázszor meg kell születned.

A JÓ ÉS ROSSZ CSELEKEDETERTI JUTALOM ÉS BÜNTETÉS

A teozófia azt tanítja, hogy egy embernek sem lesz osztályrésze a megsemmisülés, mert

halál nem létezik — ez szerinte egy abszurdum. De hogy ki ne rugj egészen a hámból — fenytő eszközt is helyez kilátásba rosszcselekedetért. Bár a pokol tüzével, mint azt az ugynevezett keresztyén felekezetek teszik, nem ijesztget téged, de a büntető pallózt kiméretlenül elvonultatja fölötted. Például, ha te nem voltál kifogástalan lélek, úgy mikor meg fogsz születni, akkor egy részeg ember testét öltöd magadra, akinek a szenvedésekben eltöltött élete által kell megtanulnod jobb uton haladni, mint elmúlt életedeidben. És ismét: ha te mint kis gyermek kedvezőtlen körülmények közt jöttél a napvilágra s itt egy brutális anya lesz a nevelőd, úgy annak a bizonyítéka ez, hogy picinyke testedben levő lelkeđ megelőzőleg borzasztó bűnt követhetett el azzal, aki téged most gyötör. Ha a jelenben életed nem kifogástalan, úgy akkor a jövő emberi születésed alkalmával kapod ki a részedet. Ha például a más vagyont nagyon kívántad ez életben, az ujonnan való megszületésedkor minden bizonnyal tolvaj válik belőled s így tovább. Ugyanígy van jó cselekedeteiddel: ha e földi ittléted alatt másokat boldogítottál, úgy a jövőben kedvező életkörülmények közt fogsz megszületni s végül tanító, „mester“ lehet belőled, mint Buddha stb.

JÓK ÉS ROSSZAK A SZELLEMVILÁGBAN

Ha leteszed emberi tested, úgy a szellemvilágba jutsz, akár jó, akár rossz voltál. Azonban érintkezés nem lesz a jó és rossz között. Mindenki végzi a maga dolgát, amely a teozófia szerint — üdülés, pihenés.

Rövidebb vagy hosszabb tartózkodásod után ismét a földre jutsz. Ha előbbi földönléted alkalmával mint férj és feleség szerepeltél, úgy a jövőben fi- és nőtestvérként, vagy mint apa és fia, anya és leánya fogsz megszületni. Mily szép egy változatosság! Ha az életben férfi voltál, úgy lehetsz jövőbeni megszületésed alkalmával nő s ha nő voltál, úgy lehetsz férfi — szóval szerepet cserélsz. Mily eshetőség: mindkét nemből élni s e szerepet időnkint felváltani, ha az egyik már unalmassá lett rád nézve.

MINDENKI TÖKÉLETESSÉ LESZ

A teozófiának egy másik tanítása az, hogy a rosszak is tökéletességhez jutnak, miért is a közöttünk levő alacsony gondolkozású nők és

férfiak iránt őszinte részvétet kell tanusítanunk, mert mi is egykor oly alacsony fokon voltunk, mint ők, miután azonban ők is újjászületnek legalább nyolcszázszor, ők is oda emelkedhetnek, mint mi, szóval a tökéletességre.

Ime a teozófiának dióhéjban összefoglalt tanítása. Szerinte mindennek, ami szép és igaz — ami valamennyi vallásban, bölcsészetben, úgyszintén minden tudományban feltalálható — a teozófia egyedüli letéteményese. Mi a vallás területéről bemutattunk olvasóinknak ilyen „szép-ségek“ közül egynehányat, anélkül azonban, hogy ez eszme elragadt volna bennünket a magasabb szellemi régiókba, vagy éppen a Nirvánába.

Azt azonban kijelenthetjük, hogy nincs még egy általunk ismert más elmélet, amely a józan emberi felfogással szemben ily tótágast állana, mint a teozófia elmélete. E megállapításunkkal egyidejűleg azonban nem vonjuk kétségbe ez elméletet vallók jóhiszeműségét, valamint őszinteségét sem. Mi csupán azt mondhatjuk az Írás szavaival: „Aki beveheti, az vegye be“. Egyidejűleg melegen ajánljuk teozófiata barátainknak, hogy vegyék kezükbe a Bibliát és tanulmányozzák az abban lefektetett isteni terveit, amely teljes bölcsességgel, igazsággal, hatalommal és szeretettel, s ha ezt magukévá teszik, úgy nem fognak szégyent vallani, mint a fent ismertetett elméleteikkel.

Eltekintve továbbá a teozófia hitbéli felfogásának bábeli zürzavarától és misztikus telítettségétől, nem mehetünk el szó nélkül abban a törekvésük mellett, amely az emberiségnek egy testvéri közösségbe való egységesítését célozza. Azt azonban szintén tudomásukra adjuk teozófista barátainknak, hogy ezt a herkulesi munkát nem ők, de a Nagy Messiás, mint az igaz Istennek képviselője fogja végrehajtani és nem 240.000 esztendő múlva, mint ők gondolják, — hanem még ennek a nemzedéknek az idejében, amikor a meggyötört, szegény világ, amely mint Pál apostol mondja: „sóvárogva vár Isten fiait dicsőséges szabadulásának a napjára“, meg fog szabadulni a haláltól, fájdalomtól és a Sátán tévtanaítól s élvezhetni fogja e földön az örök életet teljes boldogságban és megelégedésben.

Mi kell tehát e szegény világnak más, mint az, hogy **„Jöjjön el a Te országod és legyen meg a Te akaratod e földön úgy, mint a meny-nyekben.“**

A MILLENIUM HAJNALA

Sötét elméletek mulnak;
Gyengék ezek már erőre.
Fény gyul ki a hegytetőkön;
S az igazság tör előre!
Testvér, mért e várakozás?
Nóvér, mért vagy csüggedésbe?
Fel az aranyló hajnallal!
Figyelj az arany termésre!
Oh költő, mért vagy szomorú?
Zenész, mért e hallgatás?

Festő, mért késel festeni
A mennyei pirkadást?
Fel a kora pacsirtákkal!
Fel, mikor a nap is kél!
Ne álljunk meg a kezdetnél!
Ne várjunk, míg jön a dél!
Minden halad, száll előre!
Az áldott idő hadd jöjjön!
Muljék gyorsan el a Régi!
S az Új csak előre törjön!

A TUDOMÁNY VÉGET VET VAGY A HÁBORUNAK, VAGY AZ EMBERISÉGNEK

ABÉKE melletti érvelés, melyet a világháboru eljövetele olyan nagyon megin-
gatott, ismét lendületet vett megújult
bizalommal a tudósok és technikusok leg-
újabb nyilvánított véleményének eredmé-
nyeként. Ez az érvelés az, hogy a modern
hadviselés fegyvereinek rettenetes és egyre
növekedő pusztító hatása már a háboru gon-
dolatát is elviselhetlenné teszi. Az emberis-
ségnek választania kell béke és öngyilkos-
ság között, mondják ennek az elméletnek a
hívei, mert ha nem találnak módot a háboru
megakadályozására, akkor a háboru magát
a civilizációt fogja elpusztítani. Ennek az
érvelésnek újabb súlyt adtak azok a nyilat-
kozatok, amelyek két nagy tudós gyüleke-
zeten — az Ishacaban (New-York) — tartott
kémiai kongresszuson és a filadelfiai Frank-
lin-intézetben, Franklin Benjámín 100 éves
évfordulója alkalmából tartott ünnepélyen
hangzottak el. Ishacaban Sir Max Muspratt,
Anglia legkiválóbb kémikusa kijelentette,
hogy a kémiai tudomány most olyan fokot
ért el, hogy egészen rövid idő alatt el tudja
pusztítani a világot és dr. Leo Hendrik Baekel-
land, az amerikai kémiai társulat elnöke
szerint egész városok elpusztítása tisztán
azon mulik, hogy legyen valaki, aki paran-
csot adjon olyan tekintéllyel, hogy a kémi-
kusnak engedelmessé kelljenek. Sir Max és dr.
Baekeland mindketten evangélikusok let-
tek és kijelentették, hogy a kémikusoknak
össze kellene fogniuk, hogy megóvják a vi-
lágot egy rettenetes kémiai katasztrófától.

A tudósoknak Filadelfiában tartott nem-
zetközi kongresszusán még határozottabb ta-
rubizonyosság történt a modern hadviselés
egyre növekedő horzalmait illetően. Squier
tábornok kijelentette, hogy a támadás új
módjait nem lehet korlátozni egy újabb
háboru kitérőse esetén és lehetőségként em-
lítette, hogy „24 óra alatt egy egész nemzet
alkáltható rádióval irányított repülőgépek-
ről intézett gáztámadással.”

Mason M. Patrick tábornok pedig a légi
haderő főnöke a levegőharcra vonatkozólag
ezeket mondotta:

„Repülőgépekről dobott bombák akármi-
ten hajót elsüllyeszthetnek. Még a közvet-
len találás kimaradása esetén is a hajó mellé
dobott bomba is a legteljesebb hatású. Repülő-
gépek elleni ágyúkkal nem lehet védekezni.”

„Partvédő repülőgépek 200 mérföldnyire
lehetnek fel az ellenséges repülővel. Ez azt
jelent, hogy 8-10 óra állana rendelkezésre
a repülő haderő koncentrálására.

Kémiai úton sikerült olyan füstkészülé-
ket előállítani, amelyek lehetlenné teszik
a hajóknak a repülőgépek meglátását.

A hajók tehetetlenek repülőgépek éjjeli tá-
madása ellen. A repülőgépek oly szállóernyő-
gépeket dobhatnak le, melyek sok mér-

földnyi távolságra világítják be a tengert.
A fényforrás felett a repülőgépek láthatat-
lanok maradnak. A repülőgépek most már
beszélhetnek egymással 10 mérföldnél kez-
dő távolsággal és 100 mérföldnyi távol-
sággal beszélhetnek a szárazfölddel.

Kifejlesztettük az automata (önműködő)
kormányokat úgy, hogy a repülőgépek egy
bizonyos meghatározott magasságra küld-
hetők és egy meghatározott pontra dobhat-
ják le bombáikat, vagy rádióval irányítha-
tók pilóta nélkül. A repülőgépek kormányoz-
ható léghajókkal átszállíthatók egy konti-
nensen és azután harcba küldhetők.

C. O. Williams tábornok mondotta, hogy
a háboru óta az amerikai hadsereg ágyui-
nak lőtávola megduplázódott. A New-York
Herold Tribune szerint ez a tábornok nagy-
jában ezeket mondotta:

„Egy félig önműködő gépágyú most van
befejezőben, melyet vállfegyverként fognak
használni, ugyszintén egy 50 milliméter kal-
iberű gépfegyver a régi 30 kaliberű helyett.
Ezekon kívül készülöben vannak új akna-
vetők, nagy sebességű tankok ágyutornyok-
kal, 75 milliméter kaliberű tábori ágyúk 12
kilométeres lőtávollal.

„A 105 milliméteres ágyút kicserélték 155
milliméteressel. A modern légi bombák rom-
boló ereje hatszor nagyobb, mint a világhá-
boruban használt légi bombáké.

Ilyen elgondolások, mint városok bombá-
zása önműködő (ember nélküli) repülőgé-
pekkel, hadihajóknak egyetlen légi bombá-
val való elpusztítása és egy egész nemzetnek
kémiai szerekkel való megbénítása, mondja
a „New York Times”, némi fogalmat nyújt,
hogy mi volna, hogyha a Genfben székeltő
liga vagy valami egyéb nemzetközi akció
nem tudná elhárítani az új világháborut.
A „New-York Evening Post” pedig ezeket
írja:

„A tudósok többet tesznek a béke ügyeért
és egy háboru nélküli világért, mint min-
den államférfiaink, ligáink és békeegyesü-
leteink. Nagy világproblémává teszik a le-
fegyverzést azáltal, hogy a háborut világ-
pusztító géppé teszik. A tudomány felidézte
rémület, vagy arra kényszerítheti a világot,
hogy megoldja ezt a problémát vagy saját
romjai alatt fog elpusztulni...”

A tudomány a repülést oda fejlesztette,
hogy egyetlen repülő, aki egy anyagépen re-
pül, maga előtt hajthatja a halálthozó pilóta
nélküli repülőgépek egész raját. Az ezekről
terjesztett gázhullámok egy egész hadsere-
get vagy egy egész nagy várost egy napig
tartó kábulatba vagy olyan álomba küldhet-
nek, amelyből nincs többé felébredés.

„A tudomány kiküszöbölte a nem harcoló
elemet a modern háboruból, amely inkább

a nemzetek, mint a hadseregek öldöklésévé lett. Kiemelte a háborút a földről, a vízről és a víz alól a „negyedik dimenzióba“, a levegőbe. A régi hódítók fegyverrel és üszökkel pusztították a földet és sóval hintették be ellenségeik elpusztított városait. A modern hódító a nitrogén bombákat tonna számra dobja egy nemzetre és láthatatlanul halált szór az égről.

A háboru, ahol a Tudomány Marsnak a kiszolgálója, újabb rémületet ébreszt az em-

beriségben és ez a félelem lehet a bölcsesség kezdete. Bizonyos, hogy a világ jobban fél a „következő háborútól“, mint bármelyiktől ezelőtt. Az emberiség félni kezd, hogy a tudomány megoldhatja a háboru és lefegyverzés összes problémáját az emberiség és a civilizáció végleges és teljes elpusztítása által. A rémület árnyékában az emberiség életősztone ébredezni kezd azon új borzalmak megsejtésére, amelyek a tudománynak termékei és melléktermékei.

IGAZ BARÁTSÁG

SZINTE dobálózni szoktunk a barát szóval és gyakran az ismeretség szó helyett használjuk. Egy barát a szó igaz értelmében ennél sokkal több. Sokkal mélyebb lelki viszonyt jelent. A barátságot úgy határozták meg, hogy az „mély, nyugodt és tartós érzelem, mely kölcsönös tisztelőten és becsülésen alapszik.“ Mindig állandó. A baj, nyomor, vagy e kötelekek által összefűzőttek állapotában beálló bármily változás meg nem rendíti.

A barátság szónak a használatát a régmúlt időkből nagyon jól ábrázolja a Szentírás. A szó néha „kedvencet“ jelent. Felsorolván például Salamon minisztereit, a törtenetirő ezt mondja (1 Királyok 4:5): „És Zábud Náthán fia főtanácsaos és a király barátja.“ Ábrahám Isten barátjának nevezett, tudniillik ő egy különleges gyöngéd, szoros rokonságban állott az Úrhoz, amilyenek ebben az időben egyetlen más emberi lény sem örvendett.

Az ujszövetségben találjuk ezt a kifejezést: „A vőlegény barátja.“ A régi zsidó szokás a házasság tekintetében egészen más volt, mint a miénk. A dolgok sokkal lassabban haladtak előre, mint ma. Attól az időtől kezdve, mikor a fiatal pár jegyet váltott, egészen a menyegző napjáig sohasem látták egymást. Ez az időszak rendszerint egy évre terjedt. (Valószínűleg jobb volna, hogyha ez a szokás ma is fennállana. A válóperbiróságoknak legalább másfélszer kevesebb munkájuk volna). Ezen idő alatt minden fajta érintkezésről és üzenetközvetítésről a „vőlegény barát“-jának nevezett személy gondoskodott. A menyegző napján a vőlegény és „barátja“ elment a menyasszony atyjához, ahol a menyasszony már elkészült és sűrűn lefátyolozva várta a vőlegényét. Ekkor megkezdődött a diadalmi menet és abban az otthonban ért véget, melyről a vőlegény gondoskodott. Ott a menyasszony felbentette a nehéz fátyolt és férje első ízben szólt hozzá. Ekkor ért véget a „vőlegény barátjának“ a munkája. Ez a szó nyer alkalmazást Keresztelő Jánosra azon beve-

zető munkájában, melyet, mint Jézus előfutárja végzett.

Nagyon gyakran használták a barát szót, mint szokásos üdvözlést. „Barátom: mi módon jöttél ide, holott nincsen mennyegzői ruhád?“ A mi Urunk követőit barátainak nevezte. — Máté 22:12; János 15:14.

A barát jellemző vonásai többfélék. A legfontosabbak egyike az önzetlenség. A barátok barátja tette ezt a nyilatkozatot: „Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja az ő barátaiért.“ (János 15:13) Önzetlenség valakinek az érdekeivel való törődést jelent a saját magát megelőzően. Ha ez a szellem úrrá lenne az egész világon, ugyanem volnának háborúk, sztrájkok, árdrágítók, civakodások és más effélék. Az isteni ígéret az, hogy kellő időben ez tényé lesz: minden ember barátja lesz a másikkal.

A BARÁT HŰSÉGE

A barát hűséges. „Van barát, aki ragaszkodóbb a testvérnél.“ (Pédabeszédek 18:24) Ragaszkodó nem csak jó, hanem balsorsban is egyaránt. A világ szelleme olyan, hogy felejt. Tegyük fel: valakit szerencsétlenség vagy más baleset ér. Az ő ugynevezett barátai azon vannak, hogy elhagyják. Am gaddagdon meg hirtelen valaki. Ót is áthatja a feledésnek ugyanaz a szelleme és alig beszél azokhoz, akikkel egykor barátságban volt. A hűség soha nem csal, sem cserbe nem hagy. Megmarad minden körülmények között és nem hal meg, míg a birtokosa él. A fenti idézet mutatja, hogy még testvérek is elhagyják egymást, pedig testvér testvért igen közeli rokonságban van. Azonban az igaz barátság szelleme soha sem török meg.

Egy barát elfedezi barátja gyengeségét. „Elfedezi a vétket, ki keresi a szeretetet (barátságot); aki pedig ismételtelen előhoz egy dolgot, elszakítja a barátságosokat is. (Pédabeszédek 17:9) Ez nem jelenti azt, hogy valaki vak kell, hogy legyen barátai, hibái és gyengéi iránt; de noha tudja, hogy ezek mind meg vannak, mégis kitart mellettük és

távol tart másokat, hogy azokat fel ne fedjék. Mennyi szenvedést okozott a hibák ismételése! Óh! Nagyon sok időt töltöttek a hibák felsorolásával és azok kikürtölésével, ahelyett, hogy elfedték volna, amint a barát azt tenné. Ezren szálltak sirba nehéz szívvel és családi kötelékek is széttörettek, mindez egy kis igazi barátság szellemének a hiánya miatt. Vannak-e barátaid? Bizonyára vannak hibáik. Mindenkinek vannak hibái. Ne kürtöljük ki, fedjük el; és jobb szolgálatot teszünk a világnak. A kis Vilit a szomszédok a legnagyobb fenegyereknek tartják, de az anya azt hiszi, hogy ő a legkedvesebb gyerek a világon. Miért? Mert barátja neki. Jól mondotta valaki: „A barát az, aki mindent tud rólad, de azért nem kevésbé szeret.”

A barátok szeretik egymást. Minden időben szeret, aki igaz barát és testvérül születik a nyomorúság idejére.” (Példabeszédek 17:17) Ez a mondás nagyon hasonlít az előbb említetthez. A szeretet szelleme az önfeláldozás és odaadás szelleme és elfelejtkezik a maga érdekéről, hogy a szeretettek jólétét növelje.

A BARÁTSÁG SZINLELÉSE

A barát szeretete tiszta szívből jó. Példabeszédek 22:11 versében olvassuk: „Aki szereti a szívnek tisztaságát, beszéde kedves, annak barátja a Király.” A szív tisztasága az indító ok tisztaságából ered. A barátság elhíhetőségét gyakran használják fel politikai célokra, hogy néhány szavazattal többet kapjanak, hogy nagyobb tekintélyre tegyenek szert a társaságban, vagy hogy valamely magas államférfiu kegyeibe jussanak. Ilyen barátság csak pusztá máz. Rövid életű és csalódással, néha pedig szerencsétlenséggel végződik. Abszolón barátság-máza az ő atyja alattvalóival egy ideig, mint álarc, jól működött, azonban a végén rájöttek igazi alapjára. Az igazi barátság alapja nem a nyereségvágy. Alapja szeretet és becsülés. A szív tisztasága a legbiztosabb záloga az igazi barátságnak.

Ha a barátod igazán barátod, akkor szükség esetén megfedd és megdorgál. „Jobb a nyilvánvaló dorgálás a titkos szeretetnél. Tűrhetők a barátságos embertől vett sebek és családok a gyűlölnök csókjai.” (Példabeszédek 27:6) Ezek a dorgálások csak akkor jöjjenek, mikor szükségesek. Egyes emberek gyönyörködnek a feddésben és a pironogatásban. A szülő nem azért feddi a gyermekét, mert gyönyörűséget lel benne, hanem azért, mert szükséges, és a gyermeke iránt való természetes szeretetből. A szeretet, amely embereket összeköt, magasabb foku a családi szeretetnél. A dorgálás, amely a baráttól jön, sohasem történik pillanatnyi felhevülésben vagy meggondolatlanul. Csak

komoly megfontolás után jön, és mint az egyedül lehetséges dolog. A feddőt kinosabban érinti a dolog, mint a megfeddettet. A feddés olyan, amely megtart és nem rombol. Megállítja a megtévedettet, ha megállítható és észre téríti. Ezek a feddések, ha nem is becsültetnek meg mindig, azonban jó szívnél ez előbb-utóbb bekövetkezik. A gyermekek nagyon gyakran úgy gondolják, hogy az anya dorgálása „szükségtelen” és „haszontalan”; de ha felnőnek, egészen másképpen látják a dolgot. Ezt mindenki belátja.

ÉRTÉKES A JÓLÉLEKBŐL JÖVŐ TANÁCS

Egy barát tanácsadó. „Mint a kenet és jó illat, megvidámitja a szívet, úgy az ő barátjának édes szavai is, melyek lelke tanácsából valók.” (Példabeszédek 27:9) A világ az elmúlt hatezer év alatt szenvedésekben görnyedezett és e nagy sötétség felhői csak most kezdenek oszladozni. A „bűnösök Barátja, aki most fel van magasztalva dicsőségben teljhatalommal mennyben és földön, az egyetlen, aki hatalmát gyakorolja, hogy elűzze a sötétséget.

Hogyha barátja vagy valakinek, vigasztalója is leszel. Az emberek ezrei szerették egymást, akiket aryonlőttek a halálos harcban, vagy akik szerencsétlenségeknek voltak az áldozatai, vagy akik talán betegségben haltak meg. Sokan közülök kereszténynek voltak. Hová mentek ők? A hátramaradottak feleletet kérnek erre a kérdésre. Vigasztalásra van szükségük. A mi napjaink lélekmentői (?) a lövészárkokba prédikálták a fiukat és a mennyet ígérték nekik jutalomként. Nagyon kevésbé tudják, hogy Isten ígéje nem ért velük egyet.

Az egész dologban az igazság az, hogy azok, akik meghaltak a „senki országában”, a sirban vannak és várják a feltámadást. Nincs már messze az idő, amikor előjönnek és visszaadtnak szeretteiknek. Emberi lények nem óhajtanak a mennybe menni. Inkább itt szeretnének maradni a földön. „Eljő minden népek vágya.” Mily áldás volna, hogyha az emberek ezt tudnák! Nemsokára megtudják. Ismerkedjünk meg jobban ezzel a vigasztaló üzenettel és legyünk vigasztalói, barátai a szomorkodóknak és a szenvedőknek.

A barát bizalmi ember. „Szól vala pedig az Úr Mózes szinről-szinre, miképen szokott ember szólani barátjával.” (2 Mózes 33:11) Bizalmasunk az, akiben megbízhatunk; tudja hogyan kell titoktartónak lenni. Az egész világ fejetetejére van állítva. Titokba tartanak olyan dolgokat, amelyeket meg kellene ismertetni és vannak magánygyekek, melyeket világgá kürtölnek. Bölcs ember az, aki tudja hogyan és mikor tartsa csukva a száját és hogyan és mikor beszél-

jen. Sok szerencsétlenséget és bajt okoztak azzal, hogy olyan dolgok szivárogtak ki a bizalommal való visszaélés folytán, amelyeknek nem kellett volna nyilvánosságra jutni. Hogyha a barátodnak valami kellemetlenségei voltak és vigasztalást, tanácsot keres és bizalma van irántad, ne áruld el és ne beszélj sokat a dolgáról. Légy igazi barát. Zárd szivedbe a dolgot és ne engedd meg, hogy a „botrány“-nak nevezett tolvaj azt kilopja. Hogyha egy barát színről-színre beszél veled, akkor bizalmasan beszél, megmondja, hogy mi van a szívében, és megtisztel azzal, hogy beléd helyezi minden bizalmát.

DÁVID ÉS JONATHÁN BARÁTSÁGA

Lehetséges-e olyan foku barátság, aminőt éppen leirtunk, bukott emberi lények között? Lehetséges, de nagyon ritka. Álnia kell a szerencsétlenség tüztét. A történelem az igazi barátság sok esetét jegyezte fel nagy emberek között a régi időkben, de nagyobb barátság nincsen feljegyezve a Dávid és Jonathánénál. A tökéletlen ember szempontjából nézve a dolgokat, Jonathánnak minden oka meg volt, hogy Dáviddal úgy bánjon, mint ellenféllel és versenytárral. Hasonló körülmények között rendszerint irigység, féltékenység és ellenségeskedés támadna annak a szívében, akinek veszítenie kell.

De nem így volt ebben az esetben. Versengés és féltékenység nem jó pajtásai a barátságnak. A feljegyzés szerint Jonathán lelke össze volt kötve Dávid lelkével; vonzalmuk egymásba fonódott. Korlátolt elmék rendszerint azt hiszik, hogy mások letörése fontos saját tekintélyükhöz és felemelkedésükhöz. Egyáltalán nem! Jonathán nem volt szűkkeblű, hanem nemes szívé és innen van, hogy mindenki szerette a jellemét, aki csak megismerte ezen időtől kezdve mindmáig.

Mindennek meg van a maga oka. Jól mondtotta valaki: „Valami okának kellett lenni ennek a szeretetnek e két nemes lélek között.“ Szeretnünk és becsülnünk kell az igaz, tiszta, nemes és becsületes dolgokat. Ez a kijelentés, ez a meghagyás magában foglalja azt, hogy ezeknek a dolgoknak a fordítottja helytelen. Igaz, külömbiséget kell tennünk az igazság és jóság szeretetének az elvei és a szerető egyének között, azonban megjegyezni kívánjuk, hogy az egyének szeretetének szeretetreméltó és nemes jellemükön kell felépülni. E férfiak egyike sem szerette volna egymást, hogyha rosszak, szemtelenekek lettek volna; mert csak a rossz szeretheti a rosszat és csak a romlott szeretheti azt, aki romlott.“ Ami ezeket az embereket egymáshoz vonzotta, az az ő nemeslelkiségük, bátorságuk, tisztességük, a király és nemzet

iránt való hűségük és mindezek felett Istenben való bizodalomuk és Istenre való támaszkodásuk volt. Ugyanez az elv áll minden fajta önzetlen szeretetre. Egymás közt valami kölcsönösen vonzó erőnek kell lenni, amely a szeretettet egymás felé vonzza és együtt tartsa.

„Az önző szeretet valóban bámulhatja azt, amelyik jó, amelyik nemes, amelyik nagylelkű, azonban nem lévén hasonlóképpen nemes és nagylelkű, bizonyos, hogy egy szép napon kísértésbe jön, hogy felhagyjon a barátsággal és ott találja fel a helyét, ahol jobban szolgálhatja saját önző érdekeit.“

ISTEN TANÍTÁSA IZRAÉLNEK

Isten egykori kiválasztott népe Izrael, oktatva lett az igazi barátságra. 5 Mózes 15:7-11 versekben olvassuk: „Ha mégis szegénnyé lesz valaki a te atyádfiai közül, valamelyikben a te kapuid közül a te földeiden, amelyet az Úr a te Istened ád néked, ne keményítsd meg a te szívedet, be se zárad kezedet a te szegény atyádfia előtt. Hanem örömet nyisd meg a te kezedet néki és örömet adj kölcsön néki, amennyi elég az ő szükségére, ami nélkül szűkölködik. Vigyázz magadra, hogy ne legyen a te szívedben valami istentelenség, mondván: közelget a hetedik esztendő az elengedésnek esztendeje és elfordítsd szemedet a te szegény atyádfiától, hogy ne adj neki, mert ő ellened kiált az Úrhoz és bűn lesz benned. Bizonyára adj neki és meg ne háborodjék azon a te szíved, mikor adsz néki, mert az ilyen dolgokért áld meg téged az Úr a te Istened minden munkádban, amire kezedet veted... Örömmel nyisd meg kezedet a te szűkölködő és szegény atyádfiának a te földeden.“

Amire ma a világnak legjobban van szüksége, az az önzetlenség, az együttérzés, a testvéri szeretet: az igaz keresztyénség szelleme. Ez az áldozás szelleme, és az áldozat nem áldozat, ha nem kerül semmibe.

Valamelyik író mondotta: „Az élet szépsége szeretni, nem pedig szerettetni; adni és nem kapni; szolgálni és nem kiszolgáltatni... Az önző nem tarthatja meg a barátokat, még ha szerez is ilyeneket.“

Egy másik író megjegyezte: „Ime mily vastag tévedéseket és nagy képtelenségeket követnek el sokan, mert nincsen barátjuk, akivel megbeszélhetnék a dolgot.“

„A gyertya nemcsak annak világít, aki meggyújtja, hanem mindenkinek, akit fény-sugarai érnek.“

Az igazi bíráló nem lekicsinylésből áll, mint azt sokan hiszik, hanem becsülésből áll. Sokkal több élet pusztul el a helytelen szigor, mint a helytelen jóság folytán.“

KI AZ, aki egy derült hold nélküli este ki-
mehet, feltekinthet az égre, és szabad szem-
mel maga fölött szemlélve a teremtés ren-
getegét, szépségét, rendjét, összhangját és nagy
aranyait és azt mondja, hogy nem Isten alkotta
meg mindazt? Ki nézheti a csillagok nagy vál-
lozatosságát, nagyságát, színét és távolságát és
mégis kételkedne, hogy van egy nagy hatalmu
és bölcsességű teremtő, aki mindezeket terem-
tette? Ki kételkedhetik, hogy valaki, aki a test
és lélek minden hatalmára nézve magasan fö-
tötte áll neki, teremtett meg minden dolgokat.
Ha valaki ezt látva kételkedik Istenben, úgy
annyira elvesztette a gondolkozási képességét,
hogy méltán tekinthető annak, aminek a Biblia
nevezi — bolondnak (aki nem tud gondolkozni
nagy hijával van a gondolkozási képességnek).
Azt mondja a balgatag az ő szívében: nincs
Isten. — Zsoltár 14:1.

A Zsoltáriró és a Bölcs ember azt mondja,
hogy az Úr félelme (tisztelete, becsülése) úgy
az igaz tudásnak mint a bölcsességnek a kez-
lete. (Zsoltár 111:10, Példab. 1:7). Aki kellően
értékel valamit Isten végtelen tudásából és ha-
talmából, amint kibontakozik a mennyekben egy
derült hideg éjszakán, tanulékony és alázatos
lelki állapotban kellene hogy legyen, hogy to-
rábbi tudást és bölcsességet szerezzen a nagy
Teremtőtől illetően amint az az Ő Igéjében fel van
jegyezve.

Azonban nem mindenki, aki az égre tekint,
láthat szépséget és bölcsességet. Mint kis fiu a
tanyán félttem a magasba nézni a szép világító
pontokra vagy megszámlálni egy bizonyos
mennysiségű csillagot. Ez a szomorú lelki állapot
nehány rossz gondolatnak volt tulajdonítható,
amely nekem az Istent illetően meg volt. Ugy
festették le előttem Istent, mint egy mindent-
látó szörnyet, aki a legesekélyebb okból kész
megbüntetni az ő teremtéseit, sőt még gyötörni
is mindörökké.

Előttem a csillagok Isten sok, sok szeme volt,
amelyekkel reánk mint bűnösökre tekintett le,
és én félttem egy bizonyos ideig Isten szemeibe
nézni, aki oly félelmetes jelleműnek látszott.
Félttem megpróbálni a csillagok megszámlálását,
mert egy mesét hallottam egy szép kis leány-
ról, aki egy éjjel meg akarta őket számlálni, és
meghalt mielőtt valamennyit megszámlálta. Az
én gyermeki következtetésem az volt, hogy Isten
ezért ölte meg, mert egy ilyen tiszteletlen cse-
lekedetet kísérelt meg vele szemben; ezért rit-
kán néztem a csillagokra attól való félelemben,
hogy számlálni fogom és közben gyorsan meg-
halok. Különösen nem szerettem volna akkor
meghalni és megjelenni Isten színe előtt, mert
akkor még nem tanultam, hogy „Isten szeretet”,
és hogy „Isten világosság és nincsen benne
semmi sötétség.” — 1 János 4:16; 1:5.

Bár sokat lehet tanulni Isten teremtését és
teremtését illetően a mennyeknek szabad szemmel
látó szemlélése által (és a proféták és a régi
közönséges emberek is sokat tanultak e módon),

mennnyivel többet tudhatunk meg most, műsze-
rek és könyvek segítségével ennek a gömbnek
méreteit és nagyságát illetően, amelyen élünk,
mozgunk és létezzünk; a napról, amely naponta
fényt, meleget és életet ad nekünk, a többi vilá-
gokról vagy bolygókról, melyek szintén a nap
körül keringenek, és mindenek felett azoknak
a csillagoknak óriási nagyságáról és természe-
téről, melyek pályája messze-messze túl esik a
mi napunk és a körülötte keringő bolygók csalá-
djától.

A NAPRENDSZER VISZONYLAGOS NAGYSÁGA

A mi rendszerünk bolygói a naptól való tá-
volság sorrendjében a Mercur, Vénus, Föld,
Mars, a Planetoidok (vagy kis bolygók) Jupiter,
Saturnus, Uranus és Neptunus. Gondoljunk a
régii földrajzunkban látott naprendszeri képre;
a központban van a Nap és ezek a bolygók
majdnem kör alakú u. n. eliptikus pályán kerin-
genek körülötte. A Nappal összehasonlítva ezek
a bolygók nagyságra nézve szinte semmik. Am
rajzoljunk egy olyan képet, amely segítségünkre
lesz ezen égi testek viszonylagos nagyságának
és távolságának némi megértéséhez.

Képzeld el, hogy egy szép kiterjedésű, több
száz mérföldnyi völgy közepén vagyunk, mely
két egymástól 2¹/₂ mérföldnyi távolságra fekvő
hegy között húzódik el. En körülbelül ilyen
nagyságú völgyben születtem és nőttem fel.
Ezért minden nehézség nélkül meg tudok raj-
zolni képzeletben ilyen nagyságú völgyet.

Már most a völgy közepére helyezünk egy
fénylő gömböt vagy golyót, mely körülbelül két
láb magasságú és amely a nap nagyságát kép-
viseli, amelynek átmérője a valóságban 866.000
mérőföld és 1,300.000-szer akkora, mint a föld.
84 lábnyi távolságra északra helyezünk el egy
fénylő golyócskát egy málnagag nagyságában,
amely a Merkur-bolygót ábrázolja, melynek át-
mérője 3000 mérőföld. 150 lábnyira a gömbtől
nyugatra helyezünk egy fénylő golyót babszem
nagyságban, amely a Vénuszt ábrázolja, mely-
nek átmérője 7600 mérőföld. A gömbtől délre
210 lábnyira helyezünk el egy babszemnél
valamivel nagyobb golyót a föld ábrázolására,
melynek átmérője majdnem 8000 mérőföld. Ez
utóbbi golyócskától egy hüvelyknyire helyezünk
egy pirinyó fénylő szemesét a hold ábrázolására.
A nagy gömbtől 330 lábra keletre helyezünk
egy kis babszem nagyságú golyócskát a Mars
ábrázolására, melynek átmérője 4200 mérőföld és
ettől a hüvelyk egy kis törtnyi távolságára két
fehéren fénylő szemesét a Mars holdjainak az
ábrázolására, melyek átmérője 6—7 mérőföld kö-
zött vannak.

Azután a nagy központi gömbtől 465 lábnyi
távolságra rajzoljunk köréje egy belső kört és
645 lábnyira egy külső kört. Már most ez a 180
láb széles körgyűrű ábrázolja azt a tért, amely-
ben a 800 vagy még több kis bolygók 15—300
mérőföldnyi átmérőkkel keringenek. Vegyünk

tehát 800 homokszemet és szórjuk szét nagyon vékonyan ezen a körgyűrűn.

A központi gömbtől északkeletre 972 lábba helyezünk el egy narancs nagyságu világos golyót az óriási Jupiter ábrázolására, melynek átmérője 8700 mérföld és amely körül nyolc nagy hold kering. Ezért néhány hüvelyknyi távolságra tegyünk nyolc fénylő homokszemet.

2421 lábnyira, vagyis több mint egy harmad-rész mérföldnyire északnyugatra a gömbtől, helyezünk el egy citrom nagyságu üveggolyót a csodás Szaturnusz ábrázolására, melynek átmérője 71.000 mérföld és amelynek három vékony lapos gyűrűje van 11.500, 17.500, 10.000 mérföldnyi kerületekkel, de csak mérföldnyi vastagságban. Ábrázolja ezt három nagyon vékony bádogyűrű, mindenik fél hüvelyknél kisebb átmérőjű és helyezük ezt a Szaturnuszt ábrázoló golyó körül és a gyűrűkön kívül egy néhány hüvelyknyire helyezünk el 10 apró ezüstszemcsét a Szaturnusz tíz holdjának az ábrázolására.

Azután 40.101 lábnyira, vagyis háromnegyed mérföldnyire a központi gömbtől délnyugatra egy szilva nagyságu fényes golyót helyezünk az Uránusz ábrázolására, melynek átmérője 31.700 mérföld és a Naptól való távolsága 1.800.000.000 mérföld és a kis golyó közelében tegyünk oda négy homokszemet a négy holdjának.

Végül egy és egynegyed mérföldnyi távolságra a központi gömbtől helyezünk egy nagyobb szilva nagyságu golyót Neptunusznak, melynek átmérője 34.500 mérföld, a Naptól való távolsága pedig 2.800.000.000 mérföld. Tegyünk közelébe egy fényes homokszemet egyetlen holdjának az ábrázolására.

Most pedig vegyünk finom porrá tört meszet és nagyon vékonyan hintsük be a területet $2\frac{1}{2}$ mérföldnyi átmérőben úgy, hogy egyes részecskék 5—10 mérföldnyire a völgyön túl essenek le. Ábrázolják ezek az üstökösök ezreit és a meteorok vagy hulló-csillagok billióit, amelyek szintén eliptikus pályán mozognak a Nap körül. Most némi fogalmunk lesz a Napnak aránylagos nagyságáról és távolságáról, valamint nyolc nagyobb gyermekének, többszáz kisebb gyermekének és billió meg millió apró vándorának nagyságáról, amelyek mind évszázad évszázad után keringenek körülötte.

MEGFIGYELÉS TÁVCSŐVEL EGY FÁRÓL

Miután a naprendszer valamennyi képviselőjét mind helyükre tettük, képzeljük el, hogy a napot képviselő két lábnyi átmérőjű gömb közelében egy nagy fára másztunk fel, hogy jobb áttekinthetőség legyen erről a képről és a térnek rengeteg nagyságáról, melyet részben a Nap és az ő családja foglal el.

Azonban e fényes golyók és gömbök között, melyek a völgyben el vannak helyezve, csak nagyon kevés látható szabad szemmel, jó erős

látéso szükséges, hogy a közelebbieket és a nagyobbakat meglássuk. Ennek a völgynek a kerülete 2.800.000.000 mérföldnyire van a naptól minden irányban, mert ez a Neptun bolygó pályájának a távolsága, amely a mi legtávolabbi bolygónk, amely szabad szemmel egyáltalán nem látható, hanem csak a legerősebb teleszkóppal.

Mivel nem vagyunk képesek teljesen felfogni ilyen óriási távolságokat, menjünk közelebb a Naphoz nagyságának a megvizsgálására. 1.300.000-szer nagyobb mint a föld és 300.000-szer annyi a súlya. Egy óránként 30 mérföldnyi sebességgel haladó vonat egy hónap alatt körül-futhatná a Földet, azonban 340 évre volna szüksége a Nap kerületének a befutására. És ilyen sebességgel haladva 10,320 évig kellene utazni a Neptunusz-ig.

Valóban mondhatjuk a Jelenések írójával: „Nagyok és csodálatosak a Te dolgaid, mindenható Ur Isten, igazságosak és igazak a te utaid, oh szentek királya.” — Jelenések 15: 3.

A mi Napunk csak egyike az u. n. állócsillagoknak, amelyek száma meghaladja a 375.000.000-öt a leggondosabb csillagászok és égi fényképészek szerint. Ezek közül egyesek aránylag közel vannak hozzánk és a Naphoz, azonban a legtöbb rengeteg távolságra van. A legközelebb ismert csillag az Alfa Centauri. Azonban sokkal távolabb van, mint a Neptunusz bolygó, amelyet a völgybeli képünkön egy és egy negyed mérföldnyi távolságra helyeztünk el.

Az Alfa Centauri oly messze van, hogy a fénynek, mely másodpercenként 186000 mérföldet tesz meg, négy és egynegyed év kell, hogy eljusson hozzánk 25 trillió mérföldnyi távolságról, és 10250 mérföldnyire kellene helyeznünk egy golyót ennek a hosszú völgynek a vége felé, vagyis a föld körüli távolságnak majdnem a felét kellene vennünk.

A többi álló csillagok még sokkal távolabb vannak. Például a Szíriusz a Kutya Csillag a déli ég nagy fehéren fénylő csillaga, a téli és tavaszi korai estéken, látható, két akkora távolságra van. A Betelgeuse az Orionban a Szíriusztól jobbra kétszer akkora távolságra van. Az Északi Sarkcsillag tízszer akkora távolságra van és fénye 47 év alatt jut el hozzánk.

Vannak csillagok, amelyek oly távol vannak, hogy fényük 200.000 év alatt jut el hozzánk. Ilyen távolságok messze meghaladják a mi gyöngé eszünket.

A CSILLAGOK MÉRÉSE

Egy új módszer segítségével most lehetségessé vált a csillagok átmérőjének a megmérése, ami a csillagászok néhány évvel ezelőtt még nem tudtak megtenni. 1921-ben Mehelson tanár a kaliforniai Lick nevű csillagvizsgáló igazgatója ennek segítségével mérte meg a Betelgeuse-t és azt találta, hogy ennek átmérője 260.000.000 mérföld, vagyis 300-szor akkora mint a mi Napunké. Ez az óriási nap 180 fényévi távolságra van

tőlünk, vagyis több mint háromszor olyan messze vannak tőlünk mint az Északi Sarkcsillag. Érdekes Bibliatanulókra nézve, hogy 1875-ben történtek az első kísérletek ezen távoli napok nagyságának a megmérésére, vagyis éppen ötven évvel ezelőtt, azonban csak néhány évvel ezelőtt érték el ezen a téren teljes sikert.

Ezeket a napokat vagy csillagokat „álló csillagok”-nak nevezték, mert 75-100 évvel ezelőtt azt hitték róluk, hogy egy helyben maradnak, mert addig az ideig a csillagászoknak nem voltak olyan műszereik, hogy mozgásukat megfigyelhették volna. Azonban most már jól tudjuk, hogy *mind* mozgásban vannak és minden lehető irányban mozognak. Most már ismeretes, hogy mi Napunk és körülötte lévő családja az u. n. Hercules csillagzat északi csoportja felé mozog térben, másodpercenként 8 mérföldnyi sebességgel. A Betelgeuse másodpercenként 17 mérföldnyi sebességgel halad a Nap felé; és a Spica ez mérföldnyi másodpercenkénti sebességgel távolodik el a Naptól.

A „Nagy Medve” csoportból öt csillag mozog egy irányban és kettő éppen ellenkező irányban. Ezen ellentétes mozgás folytán ez a csoport most egészen mást mutat, mint 40.000 évvel ezelőtt és mást fog mutatni 40.000 évvel később; de nem annyira, hogy felismerhető ne legyen, oly nagy csillagoknak a földtől való távolsága.

Amerikai tudósok nem régen megmérték az ismert leggyorsabb csillag az RZ. Cephert sebességét és azt találták, hogy óránként 2500000 mérföldnyi vagyis m.-percenként 700 mérföldnyi sebességgel mozog. Ez egy tizedrangu csillag.

A PLEJÁDOK KÜLÖNÖS ÉRDEKESÉGE

A Bibliatanulókat a Plejádoknak vagy „Hét csillag”-nak nevezett csillagcsoport érdeklí különösen. Ez a csoport a Bibliában háromszor fordul elő—kétszer Jóbban (9:9; 38:31), amely valószínűleg a Biblia legrégebbi könyve, és egyszer Amósban (5:8) és mindig az Orion csoporttal kapcsolatban, amely a déli ég legnagyobb csillagcsoportja; télen és kora tavasszal látható. Régen úgylátszik több okból a Plejádok felé fordult a legnagyobb figyelem. Egyik ok volt, hogy az év végén korán este kelt, amikor a legtöbb régi nép kezdte polgári évét számítani; vagyis ősztől szig. Ez az egyetlen évszámítás, amely meg volt az ősidőknél, míg Egyiptomból ki nem vonultak, mikor Isten adott nekik szent évet, amely tavasszal kezdődött és tavasszal végződött.

Azután pedig a Plejádok helyzete az egyiptomi nagy kuposzlop „Isten kőtanujának” befejezése közben nagyon kiemelkedő mozzanata ennek az építménynek Egyiptom országának a közepén. Ezen és más okokból a Bibliatanulóknak meg van az okuk arra a hitre, hogy a Plejádok között van elhelyezve Jehova Isten trónja, a világegyetem szellemi központja, ahonnan kiindulnak a Mindenható „áldásos befolyásai” a Földre és

a csillagos világmindenség minden egyéb részeire.

Egy néhány csillagász egykor azt állította, hogy a Plejádok csoportjának Alcione nevű csillaga volna a világmindenség fizikai és nehézkes központja, azonban a csillagok igazi mozgásának teljesebb ismerete megcáfolta ezt az elméletet, ha még oly vonzó is volt. Hogyha valahol a Plejádok körüli térben van Isten trónja, amelynek alapja az igazság, úgy ez a csoport a legtisztéletesebb tanulmányozásunkra méltó.

A főbb fizikai tények, amennyire ma ismeretesek, a következők: (1) Most csak hat fényes csillag van ebben a csoportban, noha a régi időkben 7 szabad szemmel is könnyen látható csillag volt, és ezek, a régi írók szerint a legragyogóbb csillagzatot alkották. (2) Ezek között az Alcione a legfényesebb és a legnagyobb, mely hatvanszor akkora világosságot lövel ki mint a Szíriusz, amely viszont több mint negyvenszer annyi fényt bocsát ki, mint a Nap, oly óriási nagy az Alcione. (3) Ez a hat csillag 4 fényévi távolságra van egymástól. Mind oly messze vannak, mint amilyen messze van hozzánk a legközelebbi csillag. (4) Gondolkozzunk csak egy pillanatig! Az Alcione 300 fényévi távolságra van tőlünk. A fényképfelvételek mutatják, hogy ez a csoport legalább 3000 (egyesek szerint 7000) csillagból állana, amelyek különösen szép látványt nyújtanak, mivel ködszerű fátyolba vannak burkolva, amely gyűrű és csigalalakban köti össze az egyes csillagokat. (5) Ennek a csoportnak minden csillaga fehér színű, hasonlóan a Szíriuszhoz. Főmozgásuk ugyanaz és tőlünk 13 mérföldnyi másodpercenkénti sebességgel távolodnak el, ami megmagyarázza ragyogásuk elhalványulását a legutolsó története 4000 esztendő folyamán.

A mennyeknek manapságbeli csodás ismeretei mellett valóban osztozhatunk Jób érzésében, (9:9,10) aki ezt mondta: „Aki teremtette a Göncölszekeret, a Kaszáscsillagot, a Fiasztyukot és a dének titkos tárait. Aki nagy dolgokat csinál, az elrejtette a csillagok csodáit meg számlálatlanul.” És feleletül a kérdésre, melyet Jehova Isten intézett hozzá: „Összekötheted-e a Fiasztyuk szálait, a Kaszáscsillag köteleit megoldhatod-e?” (Jób 38:31). Mi alázatosan csak azt mondhatjuk, hogy mi nem tehetünk meg ilyen hatalmas dolgokat, mint ahogyan régen Jób sem tehetette meg. De örülünk, hogy ismerjük a mi Istenünket, aki a világmindenség hatalmas erőt teljes hatalmában tartja, úgy hogy ő „a semmiség fölé függeszti fel a földet” (Jób 26:7) és irányíthatja és vezetheti, valamint a körülötte lévő összes többi csillagokat; és mi imádjuk és dicsőítjük az Ő nagy, szent és hatalmas nevét és nagy örömmel nézünk elébe az eljövendő királyságnak, mikor az Ő dicsőségének az ismerete borítani fogja a földet, miként a vizek a nagy mélységet, mikor mindenki a legkisebbtől a legnagyobbig ismerni fogja Őt és valamit az Ő mennybeli hatalmas munkájából.

GUMMIKÖVEZET

BOSTON a legelső város, ahol nagyobb mértékben kipróbálták a gummi-kövezetet. A város forgalmasabb negyedében egy hidat amerikai találmányu gummitáblákkal köveztek ki és pedig két részét választották a hidnak kísérletezési célul: egyiket a lovak által vont társzekerek és a másikat teherautók részére. A gummikockák 6×12 coll nagyságúak és 1 coll vastagságúak. A gummit nagy hőség és nyomás mellett vulkanizálták. A legfeltűnőbb jelenség, midőn reáhajtanak e hidra az, hogy azonnal megszűnik minden zaj vagy zöreij, ami különösen nyugalmat és csendet kívánó téren teszi kívánatosá ezt a kövezetet, különösen kórházak, iskolák és tudományos intézetek táján. Ezáltal a por fejlődését is nagyon csökkenteni lehet. Dacára, hogy más rendes kövezetnél háromszor többbe kerül a gummi-kövezet, a kísérletezők állítása szerint ez a vállalkozás nem kerül többbe, mivel sokkal tartósabb a másikinál, legkevesebbet 20 évet eltart. Kicsiny példaképen a londoni Pancras-állomás udvarát tekintsük, melyet 1870-ben köveztek ki gummival, s amely még most is jó állapotban van és csak 3 hatodrészes kopást állapítottak meg rajta 50 év alatt.

ISMÉT EGY CSODÁLATOS FELFEDEZÉS

ARCHIMÉDES, a híres görög filozófus és matematikus, aki a víz egyensúlyáról szóló principiumot a saját nevével nevezte el, volt az első, kiből megfogamzott az ötlet a napsugarak felhasználására vonatkozólag. A legenda szerint, mialatt a rómiak ostromolták az ő szülővárosát, Szirakuzát, Archimedes felgyújtotta a Maccelleus parancsnoksága alatt álló hajóhadat, azáltal, hogy egy nagy homorú tükörrel felfogott napsugarakat a hajókra koncentrált.

H. John Ericsson most különféle készülékeket készített, melyek lehetségessé teszik a napsugaraknak egy forraló edényre való koncentrállását. Sikerült neki 15 liter vizet egy óra alatt 9 négyzetméter térségben elpároltatni. Ez még csekély eredmény az elérhetőhöz képest. Egy 9 négyzetméter területre tűző nap ereje valóban nagy munkát képes végezni. H. Ericsson ezt a munkát egyenlőnek tartja ugyanannyi idő alatt elégetett 200 tonna szénnel.

Az egész erő felfogása végett egy kemencét épített, amely által nagyobb hőséget lehet fejleszteni, mint a villamos fűtésű kemencével. A kemence felszerelése, mintegy 25 lencséből és tükörből áll, utóbbiak olyképp vannak elhelyezve, hogy tompított gömbalakuak, mialatt a lencsék a tompított gömbök kisebb részén vannak összeállítva.

A tükrök beállithatók minden irányba, úgy, hogy teljesen egyszerű beállítás által egy négyzetcentiméternyi kis területre lehet a napsugarakat koncentrálni, mely a kemence „laboratoriumát“ alkotja. A temperaturát egyszerűen több tükrök és lencsék alkalmazásával lehet fokozni.

Ez a kemence nem valami abstract felfogás szüleménye. Mert felfedezője különböző rendkívül eredményes kísérletet végzett. Erceket, mint vasat, rezet, cint, stb. pillanat alatt megolvastotta, míg végül pára lett. Különösen tűzállónak minősített testek, ugyanint a grafit, nem volt képes ellenállani ennek a laboratoriumi hőségnek. Magától értődő, hogy nagyon körülátzva van az aktív nap, s a kísérleti minták is csak csekély nagyságúak, mintegy két gr. súlyúak voltak. Merészség volna a napkemence jövője felett pálcát törni, mert már most is elképzelhető nagy szolgálatokat fog jelenteni laboratoriumi célokra.

Egyik nagy előny, melyet ez a napkemence nyújt az, hogy bármely anyag megolvastását valamely üveges edényben lehetővé teszi, sőt egy üveg-gömb is alkalmazható e cél végett. Egy ily kemence különösképp kémiai és metalurgiai kísérletezésekre fog nagyon beválni, s amennyiben alkalmazása tért hódít, azoknak az anyagoknak száma is csökkenni fog, melyek az eddig szokásos rendelkezésre álló eszközök által olvashatatlanak tekintettek.

MINDENFÉLE TUDOMÁNYOS UJDON-SÁGOK AZ OCEÁN TULOLDALÁN

CSAK nem régen egy kinematograf-készülék segítségével 40.000 atomot fényképeztek le, melyek összeütődésben voltak egymással. A chikágói egyetem egyik tanárának e kép ismertetésére vonatkozó kijelentése szerint „az atom magva csupán tízezerrelényi része az atom átmérőjének és ha az atomok magvait elválasztani lehetne elektronjaiktól és szorosan összecsomagolni lehetne, akkor egy köbcéntiméter ily anyag egy millió tonna súlyu volna, vagyis oly nehéz volna, mint 2000 nagy csatahajóhoz szükséges építő anyag.“

Atlantik City közelében nem régen 50 lábnyi mélységre merült a tenger színe alá egy buvár. Buvár öltözékének sisakjába egy mikrofon volt felszerelve, mely a filadelfiai rádióállomással állott összeköttetésben. Leírását adta közelében levő két hajó roncsnak, mely vázolását az Egyesült Államok egész keleti részein hallották. Azt mondotta, hogy minden, ami 150 lábnyira fekszik a tenger felszíne alatt, a fényes napsütés mellett zöldnek néz ki.